

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLETTÉREK ÉS AZ 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Apponyi.

Több mint harminc év óta kísérem nagy figyelemmel Apponyi politikai szereplését. Mindig önzetlen nagy hazafinak tartottam. Roppant tehetségét és szónoklatának varázsát bámultam. Mikor meggyanusították, miniszterségre törekvéssel vádolták, védelmeztem. Mikor, mint a képviselőház elnöke, a nagy nemzeti küzdelem kezdetén fogadta az impozáns küldöttségeket, rajongtam érte. És mikor belépett a függetlenségi pártba, könnyeztem a nagy öröm miatt mint bizonyára sok ezren még az igaz hazafiak közül.

Mikor pedig belépett a Wekerle-féle „nemzeti“ kabinetbe, kétségbe estem és így kiáltottam fel: „Finis Hungariae!“

Rettentő kiábrándulás mondatta ezt velem.

Láttam a nemzetet megmozdulni, aztán oly egységes és hatalmas erővel lépni fel jogai kivívására, amely nagyobb volt a 48-iknak a kezdeténél is. Azért volt nagyobb, mert Bécsnek nem sikerült most ellenünk a nemzetiségeket, — még a horvátokat sem — kijátszani, pedig megpróbálta most is.

Ezuttal oláh pópák is levett kalappal énekeltek — a saját iniciatívájukból — a Szózatot egyik aradi vendéglőben. Tehát még ők is! Ez volt a felelet a bécsi biztatásra.

Ügyünk a külföld előtt is rokonzenves volt. Velünk érzett Románia és különösen Szerbia. Megnyilatkoztak a távolabbi nagyobb államok népei is, mindmind a szimpátiájukkal. Edward angol király még az ausztriai rendes évi látogatását is be akarta szüntetni, mert egy nemzet igazát még az egészségénél is többre nézte.

A 48-iki társhencegő, a muszka, a porban hevert, akkor verte le a japán. Viktor Emmáruel olasz király és Vilmos német császár a magyar mozgolódásból kifolyólag Nápolyban hetekig együtt sutogtak s ne feledjük, hogy mindkettőnek a nagyapja a saját hazája egységeért harcolt nem is olyan régen Ausztria ellen s azoknak az országok-

nak az egysége még nem teljes. A bécsi diplomácia akkor kérdést is intézett ezekhez a hatalmas urakhoz a miatt, hogy miért köszöntgetik fel c s a k egymást minden este és miért nem emlékeznek meg a harmadik „szöve t s e s“-ről?

Igy tön a bécsi diplomácia. Tehát szurkolt.

Igaz, hogy egy bizonyos szeptember 23-iki kirugást és egy Chlopyt is megeresztett s igaz, hogy Fehérvár már az esztét is elvesztette s fegyverrel verette szét az országgyűlést és úgy tett, mintha be akarná hozni az abszolutizmust.

De ez mind haszontalan semmiség, gyenge kísérletezés volt, — nem: lett volna a mi nagy erőnkkel szemben. Hanem a mi nagy erőnk hirtelen semmivé lett.

A vezéreink azt vették a fejökbe, hogy ők megmentik az alkotmányt. (No szépen megmentették.) Mintha bizony az igazi alkotmánynak volna szüksége mentésre! Ha alkotmány, megvédi az maga-magát.

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Elromlott az automata.

Írta: Mariay Ödön.

Künn zongott az ezerzengésű élet, millió napsugár korzózott a parton, asszonyok és leányok színes rokokóknak páváskodtak, belekacagtak a tavaszba, a tavasz belekacsintott a lelkükbe, ő meg ott ült a parányi kis zöld házikóban, az „automatában“, amelynek ormán piros betűk hirdették, hogy: „100 koronát annak, ki itt más, mint honit talál...“ Ott kucorgott Pál Zsuzsanna, a lenszőke pupos leányzó, feszült figyelemmel leste, mikor csörren a krajcár vagy a hatos a kis réztányérokban, hogy egy darab piszkos csokoládét vagy egy dobozka kevert cukrot csuszlasson ki érette.

A nagy jégtáblák immár leusztak a Dunán, a fehér hajócskák vígan riszálgatták zászlós fatukat egyik kőparttól a másikhoz s egy nagy erős legény ásitozva forgatta a piros betűs jéztáblát hol erre, hol arra, „Tabán“, „Lánchíd“.

A megtermett legénynek vér futotta el a szemét. Ihatott tegnap. Nagyokat ásitott s néha csak úgy magában elmosolyodott és valami nótát dünnyögött.

Egyszerre meggondolta magát, előkotorászott egy rézpénzt s hosszas habozás

után leeresztette azon a résen, amely fölött ez az irás állott: „Üdítő bombonok.“

Várt egy kicsit s hogy rögvést nem jutott hozzá, dühösen megrázta a külső rész-csatornát.

— Ne rázza! — kiáltott ki vékonykás hangján Pál Zsuzsanna s nemsokára kicsuszolt egy picinyke piros doboz a legény elébe.

A hajós előkötört még egy vasat s bedobta valamelyik résen. Rögtön utána újra megzörgette a réztálcát.

Erre kivilott az egész kirakatajtó s láthatóvá lett a Pál Zsuzsanna halovány ábrázata.

— Ne kunéroljon kend, mert ecceribe szólok a rendőrnek, — sipította a legény felé.

— Maga is bent van? — kérdezte buta röhögéssel a férfi, azzal rávergetett a leány elgömbült vállára s valahogyan, akaratlanul végigsurrolt bűtykös kezével a puha mellén.

A Pál Zsuzsa melléhez még nem ért férfikéz. Az automata elpirult. Valami keményet, haragosat akart mondani, de csak nem szólott semmit. A szeme összetalálkozott a legény villogó szemével, egy kicsit fázósan megreszkett és elnézett a királyi vár felé. Smaragd zöld futó szőnyegek kigyóztak alatta

s valami fáska már virággal fehérlett át Pestre. Olykor-olykor fecske suhant a hosszú vizen...

A legény letelepedett az automata elé. Pál Zsuzsa félig nyitva hagyta az ajtót és beszélgettek csöndesként.

Faluról kerültek fel mindaketten, hát a faluról beszélgettek. Hogy azt mondják, oda-haza már jókora lehet a vetés...

Minden nap beszélgettek ettől a naptól fogva. Pál Zsuzsanna elmondta, hogy nem is olyan rossz automatának lenni. Sok gyerek leírul a partra és sok hatoskát beereget a kis réseken. A legény bólogatott és egyre melegebb hangon beszélt a kis pupossal. Sok apró szolgálatot tett neki és elkergette a vásott kölyköket, akik kavicsot, mindenféle szemetet szórtak be a kis zöld házikó szelhető ablakán...

Egy délután Pál Zsuzsanna odaadta a legénynek a kávéját, másnap este meg, mikor bezárta az automatát, behívta a Viadukt vendéglőbe, és két spriccert fizetett neki. Azután már mindennap fizetett spriccert Pál Zsuzsanna s olykor. (kivált vasárnap napokon) egy-egy koronát is nyomott a markába a hajósnak. A legény minden nap megvárta a „zárást“, elkísérte a szállására, ahol egy este így mutatta be Pál Zsuzsanna:

Modern CÍMFESTÉSZETI műterem
Buray Imre

DEBRECZEN, HATVAN-U. 6. — Szolid, olcsó és pontos munkát készít.

Vagy volt alkotmányunk, vagy nem. Ha volt, helyt állott volna az magáért, ha nem volt, akkor épen az eszeveszett abszolutizmus inaugurálásából sarjadzott volna ki az igazi.

Az abszolutizmus, ha megpróbálták volna, végleg letörte volna Bécset. És nekünk egy letört Bécs nagyon szép látvány. Kár, hogy megfosztottak bennünket ettől az élvezettől.

Az abszolutizmussal, épen amidőn Oroszország s csakhamar Törökország, sőt Perzsia is alkotmányt vívott ki magának, végkép eljátszotta volna Ausztria minden tekintélyét, sőt egyenesen bejátszotta volna magát a megsemmisülésbe.

Ez lett volna még csak a dicső látvány. Egy Ausztria, a mi nincs! Az ő sóval behintett helyén a nulla! Káprázatos panoráma!

De hát bevonultak a nagyjaink a mentéshez. Inkább a mentők vitték volna őket akárhová!

Mindegyiket értem azonban, csak Apponyit nem.

Ő, aki hatalmas agitációjával a függetlenségi pártot nagyá tette, többségre emelte és az örök megdönthetetlen bélyegét nyomta rá, — elment a Burgba felesküdni!

Mi indította rá, mi vezette?

Egy gyenge emberünk erős kapacitációja elől nem tudott menekülni? Ő került volna amannak a bűvös szférájába és nem megfordítva, mint ahogy némelyek mondják?

Ki tudná ezt megmondani?

De bármilyen vezette, nem jól vezette. Neki be kellett volna várnia a beigért

— A vőlegényem.

Pál Zsuzsánna úgy érezte, ütött végre valahára az ő boldogságának órája is. Valahogy úgy gondolta el, hogy maga a jószág Uristen lopódzott oda a kis zöld házikóhoz, hogy résein bedobálhassa számára mindazt, amire csak beteg szive vágyódott, amit sóvárogva, reménytelenkedve nélkülözött: az örömet, a boldogságot, férfit, a szerelmet, a csókot... Szinte szégyellette, hogy mind ezért csak rongyos koronákat csusztat ki a Marci kezébe.

Pál Zsuzsánna uszott a boldogságban. Kivált mikor álmódzva, mélán üldögélt a fülledt levegőjű automatában és lelkesen festegte maga elé a külső világot. Odabelfől elgondolva minden gyönyörűségesen szép volt. A part, az utca, a nyár, az emberiség, az élet, a szerelem, és a jövő és mindennek ragyogó koronája Marci, a férfi.

Csak az volt furcsa és érthetetlen dolog, hogy valahányszor odakint csavargott a legénye oldalán a napsugaras világban, az életben, ahová úgy ki-kisóvárgott az automatából, — mindig keservesen csalódottnak, kijátszottnak, szerencsétlennel érezte magát. Másfént, hogy ujjent ott üldögélt a kis zöld házikó homájjában, mindig bubánatos volt Pál Zsuzsánna. Sohasem sikeredett úgy ki a vasárnap, miut ahogy szombat este a díslákoló acetilénlámpánál kirajzolta maga elé az automatában.

Az emberek szánakozva, vigyorogva néztek rá, ahogy ott tipegett a nagy mahomet-testű legény karjába csimpaszkodva. A liget zürös zaja nem mulattatta, valami sejtelmes szorongás fekdte meg a szívet.

Pihető aggodalommal figyelte a férfit, a szemét, amint végigjártatta a rezgő csipőjű vasárnapi leánytáboron.

Alig értek ki, már unsozta a vőlegényét:

— Menjünk haza. Nem jó itt lenni...

abszolutizmust s akkor kellett volna ki-mennie Amerikába.

Akkor nemcsak nagy dolgokat, hanem akár csodákat is tehetett volna. Még akkor lett volna csak nagy tiszteség a szenátusban való szereplése. Akkor Kossuth után csakugyan ő lett volna a legméltóbb második.

De csodákat tehetett volna szónoklatának varázserejével a vén Európában is.

Meg lett volna mindenünk, megkaptuk volna, tálán hozta volna a megremült Bécs.

Igy? — nincs semmink, csak egy nagyemberünk, aki szép ideákról szépen tud beszélni ha kell angolul, ha kell franciául és ha kell magyarul is.

Vajjon kell-e még?

Kell.

Hiszen még a Polónyi munkájára is szükség van. Jó az is, kell az is.

Kell mindenkié, aki igazán építeni akar.

Üdvözljük hát őszinte örömmel a hazatérő Apponyit?

Simon István.

A balkezes vezér.

A háborúság a munkapártban.

A háborúság, mely Tisza István ismert delegációs beszéde következtében politikai körökben támadt s nagy hullámszóba jutott Sándor Pál cikke folytán, melyről lapunk tegnapi számában tettünk említést, nem szűnt meg, sőt hullámgyűrűje egyre szélesebb körre terjednek.

Alkalmat adott persze a háborúság arra,

hogy felvonuljanak a lovagok teljes vértetben, fegyverben, akik ellenségei a népjogok kiszélesítésének s halálos verejték út ki rajtuk arra a gondolatra, hogy a jogokat a néppel meg kell osztaniok. Ezek persze minden eszközt ütközetbe visznek, hogy diffamálják politikailag a választójog híveit. Szemökre lobbantják, hogy herosztratesi munkát végezzenek, hogy Kristóffy-huszárok, hogy későn jutott eszökbe a nép érdekeinek képviselője és sok egyebet vetnek felszínre, ami csak azt bizonyítja, hogy milyen gyötrelmes gondolat nekik a választói reform.

A munkapártban azonban mégis csak a legcsinosabb a kavarodás. Majdnem kivétel nélkül fel vannak háborodva Tisza ellen, akinek legszerencsétlenebb balkeze mindent felborít.

Még a miniszterelnök sem mosolyog már s alig tudja haragját türtöztetni. Szépen érkeztek oda, ahová a kormány elérkezni akart, hogy ugyanis legalább a munkapártban alig beszéltek már az általános, titkos és egyenlő választójogról. Ott benn nem sürgettek, annál kevésbé, mert a kabinet tagjai mindent sokkal sürgősebbnek mondtak, amikor egyszerre Tisza István kinyújtotta mindkét balkezét és Khuen megint bizonyítékot kapott arra, milyen csizmadiát fogott Tisza Istvánban. A geszti junker ért hozzá, hogyan kell egy pártot tönkretenni.

Tönkretette kormányelnök korában együgyűségével; minél könnyebben teszi tönkre mos? Nekünk nem fáj a fejünk a munkapárt miatt. Ám tegye tönkre ezt a hazugságon, népcsaláson, képmutatáson felépült pártot. Ettől a párttól a nép egyeteme ugyan nem várhat semmi jót.

A mi szempontukból azonban örvendünk kell Tisza sutaságának. Ő az a go-

Menjünk a partra, ott jól elácsorgunk ket-tecskén... Hanem a legény nem ment. Szilajon dobálta magát a hajóhintában, izdadtan, csapzott hajjal hajlongott a körhinta lovain es megcsipkedte a vihogó, pozsgás lányokat, akik csufondárosan kiabáltak feléje:

— Ott az a kis penészes, azt csipkedje kend!

Az automatának köny toluít a szemébe s arra gondolt, hogy mégis csak jobb neki ott a folyóparton, a kis zöld házikóban... Mindig az lett a vége, hogy a legény elszedte az utolsó krajcárt is s azután elcsapódott mellőle a sokaságban. Késő este rendszeren utána ment a partra, megzörgette a kirakatajtót és beordított hozzá:

— Dohányt, rózsám!

Egy este azt felelte az automata:

— Nem adok. Nincs. Csakugy dült belőled a borszag! Az egész forgalmat eliszod. Két hónap óta nem tettem egy vasat se takarékba. Hogy esküszünk meg a télen?

A legény nem felelt.

— A takarékba... Ez az egy szó kóválygott a fejébe egész éjjel, másnap is, harmadnap is. Egy hét multán, egy csókos alkonyon adta oda az automata a takarék-könyvet a legénynek, hogy egy rend ruhára valót kivehessen magának a pénzből.

Elszorult a szíve, mikor a kis zöld könyvet kiadta a kezéből. A sötét házikóban reszketve összevárt fillérekből gyűlt egybe kínos keservesen az a kis pénzecske. Arra volt alapítva jövő, esküvő, boldogság, minden.

Egy héttig várta vissza a legényt. Meleg, kánikulás napok jártak, vizes rongyokat kellett a zöld házikó tetejére teregetnie, hogy elviselhesse a hőséget.

A halálraítelt rab nem várja oly mohón a kegyelmet hozó hírnököket, mint Pál Zsuzsánna várta a férfit. Minden percben kikitárta a kirakat ajtót s lesve, reszketve,

sirva, reménykedve. Kérdezgette a hajós embereket, de azok se tudtak semmit felőle...

Egy esős este egyszerre csak valami piszkos cédula csuszott be az automata réztányérján.

Pál Zsuzsánna lassan betűzte kifelé a lobogó, reszkető láng mellett. Mindössze annyit irt a legény, hogy ne várja vissza és fel ne merje adni, mert kitapossa a beleit... Az automata úgy rogyott a kis számlolyra, mint egy darab rongy.

Azután halkán, nagyon halkán, zűm-mögve zokogni kezdett. Kis szeplős arcocskája ezer ráncba torzult és pupocskája meg-megreszketett...

Nagynehezen összeszedte magát és feltápáskodott. A polcra levett két pakli komiszgyufát és egyre zokogva, beletördelte a fűcskák fejét egy pohár vízbe, megvárta míg feloldódik, akkor kinyitotta a kirakatajtót s még egyszer végignézett a kivilágított parton. Azután lassacskán behuzta az ajtót s reszkető kezecskéjével szájjához emelte a poharat...

Ott feküdt dermedten, összekucorodva. Pupja mint valami kis sirhalom domborodott ki testecskéje fölött. Az acetilén láng halkán repesett.

Egyszerre csak egy hatos koppant be az egyik résen. Egy cvikkeres ur megzörgette a kirakatot s hogy semmi nesz nem kelt rá dühösen káromkodta el magát:

— Szemtelen csaló! Ezt nem viszed el szárazon... Még egyszer kopogtatott a botjával a réztálcán s azután sietve loholt a hidra, amely előtt türelmetlenül rikkantotta el magát az utolsó propeller.

A hegyek kétszer visszaadták a fűtyőt s nemsokára alig látszott már a kis kék lámpácska a hajó farán.

Az egyik uszályról harmónika szó kelt s végig ringott a vaksötét, nesztelenül futó folyamon...

nosz szellem, aki rosszat akar és jót tesz. Agyon akarta verni a választói jogot és ime aktuálissá tette megint. S ha Sándor Pál a munkapárton belül rajta ütött, annál jobb. Tűzben keményedik az acél. Talán ettől fogva le sem kerül majd a napirendről.

Kilencedik hete . . .

A képviselőház ülése.

A munkapárt mindent lenyel. Még a Sándor Pál kirohanását is lenyelte azzal, hogy a kérdés, már mint az általános és egyenlő választói jog kérdése, most nem aktuális. A bankvita pedig ma már belépett a kilencedik hetébe, s az ötödik szakaszhoz még számos szónok jegyeztette föl magát.

Kabós Perenc alelnök fél tizenegy óra-
kor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a Kuria átiratát, amely szerint a gróf Zichy István mandátuma ellen beadott petíciót visszautasították. Gróf Zichy István tehát a végleg igazolt képviselők közé sorolhatik. Bemutatja a beérkezett kérvényeket és irományokat.

Következik

a bankjavaslat

részletes tárgyalásának folytatása.

Az 5. §-nál folytatja a vitát

Preszly Elemér konstatálja, hogy azóta, amióta közösségben vagyunk Ausztriával, csak másodrendű gazdasági terület vagyunk, míg azelőtt, állami függelenségünk idején, az egész külföld elsőrendű gazdasági területnek tartott. Róbert Károly lilíomos aranyai például egész Németországban értékmérőként szerepeltek. Papírpénzt először Mária Terézia csináltatott, de ezek a bankévedések később a háborúk és a gazdasági csapások során veszítettek értékükből s a kormányok kénytelenek voltak, a készfizetéseket beszűntetni. De meg kell állapítani, hogy ez kizárólag csak Ausztria büne. Ezután áttér a devalváció történetére, s vázolja az utóbbi idők pénzügyi alakulásait, amelyek oda vezettek, hogy még ma is másodrendű gazdasági terület vagyunk. Ez jut kifejezésre a mostani törvényjavaslatban, különösen a sérelmes 5. szakaszban. A készfizetések fölvetelét a két kormány aka dályozta meg, mert nem tudtak megegyezni. Most azt mondja a pénzügyminiszter, hogy a javaslatnak az a rendelkezése, hogy a bank köteles a bankjegyek paritásáról gondoskodni, teljesen egyenlő készfizetésekkel. Utal ezzel szemben a Lukács-féle 1903. évi törvényjavaslatra a készfizetések fölveteléről, amelyben határozottan azt mondta Lukács, hogy a lényeges készfizetéseket nem pótolja semmi. (Ugyan!) Ez a mostani javaslat határozottan visszaesés. (Helyeslés.) Beszél az időszerűségről, amelyet gróf Tisza és Hieronymi is elismertek és csak Lukács tagadja, hogy megvolnának az előfeltételek. Sággy Gyula határozati javaslatát fogadja el. (Helyeslés.)

Nemes Zsigmond a munkapárt részéről szólal fel és az Osztrák-magyar bankot védelmezi. Tagadja, hogy a szakasznak alkotmányellenes tendenciája volna.

Lovász Márton konstatálja, hogy az előtte szóló képviselő teljesen félreírta a szakasz rendelkezéseit s így teljesen téves volt az is, amit mondott. Ennek a javaslatnak tulajdonképeni célja, hogy leplezze azt a vereséget, amelyet a kormány a készfizetések felvételének kérdésében szenvedett. (Élénk helyeslés.) A szakaszt nem fogadja el, módosítást akart benyújtani, de úgy is fetesleges minden módosítás benyújtása és ezért csatlakozik Sággy javaslatához. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Miután több szónok nincs és szólni senki sem kíván, a vitát bezárja.

Lukács László pénzügyminiszter reflektál a felszólalásokra. Úgy látja, hogy az egész vita, amely az 5. §-nál lefolyt, csak visszhangja Apponyi és Andrásy menydörgéseinek és amint nem ijednek meg a menydörgésre, úgy nem ijednek meg annak visszhangjától sem. Hosszasan polemizál azután Appo-

nyinak és Andrásynak az általános vita során mondott beszédeivel és kijelenti, hogy a készfizetések lényeges felvételéhez most ez a javaslat az egyedül célravezető.

Debrecen szabályozása

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Tegnap délután a város jog és pénzügyi bizottsága ülést tartott, amelyen a március havi közgyűlés egyes tárgyait készítették elő.

Az ülésen egy házvételrel kapcsolatosan szóba került a város utca szabályozási tervének ügye. Ez a kérdés valóságos tengeri ki-gyója Debrecennek. Évek óta húzódik a dol-g, közben a város száz és százazrek erejéig házakat vesz, de a szabályozás csak nem megy előre. A bizottság elhatározta, hogy a tanácsnak előterjesztést tesz a szabályozási terveknek szőnyegre hozatala érdekében.

Ezt az elhatározást csak helyeselni lehet, mert, ha végtelenségig csupán a házvételre szorítkozik a város szabályozás, akkor Debrecen-ből modern város sohasem lesz. A szabályo-zási tervek módozatainak megbeszélésére a város egy kis bizottságot küldött ki. E bizott-ságnak feladata most már, hogy komolyan lás-son a munkához.

Az ülésről egyébként részletes tudósítá-sunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér elnökölt. Jelen voltak: Eröss Lajos ref. püspök, Márk Endre, Jánosi Zoltán, Dr Fejér Ferenc, ifj. Schwartz Vilmos, K. Tóth Mihály, Roncsik Lajos, Dr Freund Jenő, Poroszlai László, Kernhoffer Jó-zsef, Tóth Emil jegyző.

Az ülés megnyitása után a bizottság né-hány apróbb személyi ügyet tárgyalt. A sze-gényügyi bizottság ugyanis javasolta, hogy Kiss Lajos szegényházi gondnok fizetését a közgyűlés az adókövetők fizetésére egészítse ki. A jog és pénzügyi bizottság elfogadta a javaslatot.

A városi erdészek nem részesedvén a vá-rosek államsegélyéből, kérték a közgyűlést, hogy a segélyből jutasson nekik is a város. A bizottság az ügyet visszaadta a tanácsnak, hogy az erdészeket ossza be az egyes osztá-lyokba s aztán hozza újra a bizottság elé a kérelmet.

Dávidházy Kálmán és Társa cég könyv-kötészeti ipartelepe részvénytársasággá alakul. Beadványt intézett a városhoz, hogy az új részvénytársaságnál részvényt jegyezzen.

A bizottság 10 darab 200 koronás rész-vény jegyzését javasolja.

Janatka Lajos és Fekete Gábor, valamint társai kérvényt adtak be a városhoz, hogy a Postakertben az új szabályozási terv folytán telkeikhez eső 455 négyszögöl területet adja el. Felajánl 3 koronát négyszögölenként. Az ügyet egyelőre levették a napirendről.

A közgyűlés egyik multkori közgyűlésén elhatározta, hogy Takács Bálint és neje tulaj-donát képező Vörösmarti-utca 13. számú há-zat megveszi. A házvétel körül bonyodalmak keletkeztek, mire a belügyminiszter utasította a várost, hogy a megvétel dolgában új hatá-rozatot hozzon. A mérnöki hivatal a házat felbecsülte 49 ezer koronára.

Freund Jenő dr ezen ügygyel kapcsola-tosan szól arról, hogy a város szabályozás ügyét most már nem lehet halogatni. A foly-tonos házvételék a városnak rengeteg pénzbe vannak. A város ahelyett, hogy lebontaná a házakat, tartogatja. Kéri a szabályozási bizott-ság munkájának megsürgetését és a megvett házak lebontásának elrendelését.

Márk Endre osztja a szóló azon indítvá-nyát, hogy a szabályozást sürgetni kell, de a lebontást nem rendelné el, mert kiszámíthatlan veszedelmek származnának belőle. A Takács-féle telket megkell venni, miután arra szükség

van és az építési engedélyt a tanács megta-gadta.

Fejér Ferenc dr amellett szól, hogy a szabályozást elő kell már venni egyszer.

Jánosi Zoltán hasonló értelemben szól. Ami a Takács-féle házvételérát illeti, a 49 ezer koronát soknak tartja. Felveti az eszmét, hogy a házat ki kell sajátítani.

Freund Jenő indítványának azt a részét, amely a megvett házak lebontásáról szól, visszavonja.

Majd Kernhoffer József, Eröss Lajos és Dr Fejér Ferenc felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a szabályozási munkálatok napirendre tűzése iránt előterjesztést tesz a tanácsnak. A Takács-féle ház ügyében a dön-tést a közgyűlésre bizza.

Burai Sándor ajánlatot tett a városnak, hogy a Bocskai-tér és Cegléd-utca sarkán az utca szabályozásból megmaradó 130 négyszögöl területet megveszi. A mérnöki hivatal javasolja, hogy négyszögölenként 200 koronájával adja el a város. A bizottság ily értelemben tesz a közgyűlésnek javaslatot.

A debreceni urkocsis egyesület az idén nemcsak tavaszi, hanem őszi versenyeket is tart. Kérte a várost, hogy 500—500 korona díjat adjon egy-egy versenyre, melyen azt, mint a város díját tűzik ki gazdák részére. A bizottság javasolja a díjak megszavazását.

Goldklaug Mór debreceni lakos a községi kötelékbe való felvételért folyamodott. Javasolja a kérelem teljesítését azzal, hogy 100 koronát lefizet és a nevét megmagyarosítja.

A város által az elemi iskolák, óvodák és tanyai iskola-épületek fenntartására fordítando összegek kevésnek bizonyultak, a mér-nöki hivatal 4800 korona póthitelt kért. A bi-zottság javasolja ennek megszavazását. A ref. egyház kérelmet intézett a városhoz, hogy a felsőbb leányiskolánál szükségessé vált bővi-tések céljaira a város 450 ezer darab téglát adományozzon. A városi téglagyár nem lévén képes a szükséges téglát előállítani, a bizott-ság javasolta, hogy a város az egyháznak a kért téglát előállítási árát, vagyis 10,800 koro-nát adjon segély címen.

A király születése 80. napja alkalmából tett 100 ezer koronás egyetemi alapítvány ok-levelét tudomásul vették. A József kir. herceg-utcai háztulajdonosok kérvényt adtak be a városhoz, hogy az utca két oldalát a Bikától a Reáliskola-utcaig aszfalt járdával lássa el. A háztulajdonosok hajlandók a költségek felét viselni. A mérnöki hivatal számítást tett s az aszfaltozás költsége 23622 koronába kerül. A bizottság javasolja az utca aszfaltozását s Fe-jér Ferenc indítványára kimondja, hogy a kocsik közlekedés számára szükséges lejárót a járda szélességén túl kell létesíteni.

Komárom város feliratát a városi tiszt-viselők fizetésének országos rendezése ügyé-ben, egyszerűen tudomásul vették. Hódmező-vásárhely feliratát az időszakos mértékhitel-sítésre nézve, melyben a hitelesítés díját leszállítani kéri, hasonló tartalmu felirattal pár-tolni javasolja.

Ezzel az ülés véget ért.

A debreceni tüdőbeteg szanatórium.

Új javaslat a közgyűlésnek.

A debreceni tüdőbeteg szanatórium ügye újból a város törvényhatósági bizottsá-gának közgyűlése elé került.

Annak idején hírt adtunk arról, hogy a tüdőbeteg szanatórium egyesület elnöke dr. Lukács György Debrecenbe járt, hogy a sza-natórium terveit vett helyeit megtekintse. A bemutatott különféle helyek tervét elutasította Lukács György s arra az álláspontra helyez-kedett, hogy a szanatóriumot csak a nagy-erdőn lehet felépíteni, mert a legalkalmasabb hely ott található.

Lukács egyben kijelentette, hogy a sza-

natórium nem a régi terv szerint 100 betegre, hanem 150 betegre építtetnék fel. Ezzet szemben a városnak mindössze annyiban kell fokozni áldozatkésztségét, hogy a területen kívül a már megajánlott 150 ezer korona hozzájárulást 200 ezer koronára emeli fel.

E megállapodások folytán új javaslat kerül a közgyűlés elé. A szanatóriumi bizottság tegnap délelőtt foglalkozott a szanatórium ügyével. Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Kenézy Gyula dr., Aczél Géza, Márk Endre, Dusa József, Tüdös Kálmán dr. városi t. főorvos, Debreczeni Jenő és Gáspár Géza.

A bizottság a közgyűlésnek javaslatba hozza, hogy a szanatórium céljaira a nagyerdő nyulas felől eső első tisztásából jelöljön ki területet és a 150 ezer korona helyett 200 ezer koronát szavazzon meg. A szanatóriumot azért kell a nagyerdő e részére építeni, mert a csatornázás és vízvezetési, valamint világítási berendezések létesítésére akadályokba nem ütközik. A gyógyintézet létesítése a tervek szerint 1 millió koronába fog kerülni.

Mizériák a debreczeni postánál.

A postaigazgató válasza.

E lapok hasábjain a minap szövéttük, hogy a debreczeni postánál lehetetlen állapotok uralkodnak a posta-utalvány osztályánál. Közleményünkre a nagyváradi posta- és távirda igazgatóság vizsgálatot indított s erről az alábbi átiában értesítette a szerkesztőséget:

A „Debrecen” folyó hó 2-iki számában megjelent „Panaszok a posta ellen”, „A kereskedők zugolódása” című közlemény szerint a Debrecen 1. sz. posta hivatal posta-utalvány felvételi osztályánál a hó első napjaiban nagy tolongás van, amely körülménynek az az oka, hogy a főnökség nem alkalmaz kisegítő munkásokat. A kereskedők másik panasza pedig az, hogy a pénztárt délután háromnegyed öt órakor bezárják és a már hosszabb idő óta várakozó feleket azzal utasítják el, hogy a hivatalos óra letelt.

Értesitem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy ezen közlemény téves információkon alapulhat, amennyiben a debreceni 1. számú posta- és távirda hivatalnál két utalvány felvételi osztály van rendszeresítve, ami tekintettel azon körülményre, hogy Debrecen város területén hét postahivatal működik, a forgalomhoz mérten teljesen elegendő.

A hónap első napjaiban tényleg előforduló nagyobb torlódásnak a közönség az oka, mert Debrecenben épen úgy, mint más helyeken is az a szokás kapott lábra, hogy utalványaikkal közvetlen a déli és esti záróra előtt jelennek meg. Ez ellen a hivatalvezető nem védekezhet, mert a hó első napjaiban 1—2 óra alatt beállott torlódást csak úgy lehetne megakadályozni, hogy ha ezen időre még 2—3 utalvány felvevő közeget rendelne ki, ezt azonban egy részt a személyzeti viszonyok, másrészt pedig a pénztári és számadási rendszer miatt nem teheti.

Az ily intézkedés a számadási rendszer megváltoztatását és személyzetnek indokolatlan, a hivatal forgalmával arányban nem álló szaporítását vonná maga után, a mi a m. kir. postára indokolatlan tehát felesleges költség-szaporulatot róna ezért, mert a közönség az egész nap rendelkezésére álló postát csak közvetlenül a zár óra előtt keresi fel.

A közleményben kívánt intézkedéssel tehát a közönség említett eljárását még a posta is elősegítené és az alkalmazottaknak a nap legnagyobb részét munka nélkül, télenül kellene eltölteniök.

Azon panasz pedig, hogy a postautal-

vány felvevő osztályok délután háromnegyed öt órakor zárnak és az órák óta ott várakozó feleket elutasítják, tévedésen alapul, mert a hivatalos órák szigorúan betartatnak, a személyzet sokkal fegyelmeztebb, sem hogy azt megtenné; de meg a hivatalos órák pontos betartását az osztályvezető és a hivatalvezető is ellenőrzi, tehát annak be nem tartása teljes lehetetlenség.

A midőn pedig a délután 5 órakor zárlat ideje elérkezett az utalvány felvevő közegek az ott várakozó összes felektől a postautalványt a pénzzel együtt átveszik és a feladóvevényeket kiszolgálják, tehát csakis az nem adhatja fel utalványát, a ki öt óra után jelenik meg és az utalvány osztály előtt már beadott utalványaik feladó vevényére várakozó feleket látva, ő is várakozik azon reményben, hogy még neki is sikerül utalványát feladni.

Kérem tehát a tekintetes Szerkesztőséget, szíveskedjék az említett közleményt az előadottak értelmében helyre igazítani.

Nagyvárad, 1911. február 27.

S i k e t T r a j á n,
m. kir. posta-távirda igazgató.

A legnagyobb készséggel adunk helyet a postaigazgatóság felvilágosító sorainak, azonban mégis kénytelenek vagyunk megmaradni azon állításunk mellett, hogy a postán lehetetlen állapotok uralkodnak a jelzett osztályban. Mi első közleményünket a legmegbízhatóbb információink alapján szereztük be s állítjuk, hogy az állapotok nem változtak máig sem. Nem a hivatalnoki karnak rójuk fel a panaszokat, mert hiszen amennyire tőlük telik igyekeznek az igényeket kielégíteni, azonban oly rohamosan fejlődő nagyforgalmi városnak mint Debrecen, nem lehet egy két hivatalnokot adni a pénz küldemények lebonyolítására. Igaz, hogy mellék postahivatalok is vannak, azonban közismert dolog, hogy a főpostán a forgalom legnagyobb részét a Piac-utcai kereskedők, bankok csinálják.

Ezek nem mehetnek csomagjaikkal és pénzesutalványaikkal a kispostákra. Tudunk eseteket, amikor délután 4, fél öt óra tájban érkező felektől nem vették át a pénzt, mert várakozás után eltelt az 5 óra s így elutasították őket. Nagyon fontos a kereskedő világra az, hogy a délutáni második postát bevarja, hogy az napi elintézni valóját elvégezhesse. Megtörténik sokszor, hogy délután a második postáról, amely 5 óra felé érkezik, kap olyan levelet, hogy pénzt kell feladnia és nem teheti, mert nem veszik fel 5 órán túl.

Amennyiben tehát nem lehetséges, hogy több hivatalnok alkalmaztassék, olyan intézkedést kell tenni, hogy a pénz felvétel ideje fél 6 óráig hosszabbtassék meg.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Ünnepély a főiskolában. A református tanítóképző intézet ifjusága március 15-én nagysikerűnek ígérkező emlékünnepelet rendez. Dicséretreméltó a törekvő ifjuság buzgó-sága, melyet a hazafias érzés ápolásában kifejt. Több számmal szerepel az ifjusági zenekar Szücs Gergely 4-ik oszt. praeses vezetése mellett. (Kossuth-nyitány, Kerner J-ól. Guyon induló és a mindig nagy tetszéssel fogadott Magyar nóták.) A Csokonai-énekkar Cziriák Zoltán 4-ik oszt. praeses vezetése mellett. (Hazafias dal és népdalegyveleg.) Magánszámokkal szerepelnek: Boross Sándor 4-ik oszt. szavalja „Ünnepre virradás” c. költeményét, Papp Kálmán 4-ik oszt. felolvas, Horváth Béla 3-ik oszt. művészi zongorajátékával, K. Nagy János pedig elismert vizsgálóval tehetségével fogja mulattatni a közönséget. Az ünnepélyt Nagy Vilmos tanár nyitja meg. Helyárak: I.

rendű ülőhely 1 korona, II. rendű ülőhely 60 fillér, állóhely 20 fillér. Jegyek előre váltá-ha ók Csáthy Ferenc ur könyv- és zenemű-kereskedésében.

Fuvarlevél felülvizsgálást, kártérítések kieszközlését, áruhiányok és határidőkésedelmekért, jutányos feltételek mellett elvállalja **Kaufmann Samu** törv. bej. szállítási és fuvarlevél felülvizsgáló irodája **Budapest, Nagyfauros-utca 3/a.** — Telefon 27—33. M. k. postak-clearing számla 27,093. Fényes referenciák.

Kerületi képviselők kerestetnek.

UJDONSÁGOK

— **Bójtai istentisztelet.** Az ág. hitv. ev. templomban marc. 8-an, szerdán d. n. 3 órakor istentisztelet lesz.

— **A villamos vasut megindulása.** Közölték a napokban, hogy a villamos vasut műtanrendőri bejárása e hó első felében lesz. — A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a városhoz, amelyben a műtanrendőri bejárás e hó 16. napjára tűzi ki. A bizottság a városházán találkozik s végigjárja a vonalakat. A villamos vasut még e hó 16-án fog az általános forgalomnak átadni.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kör mai felolvasó ülése nemcsak kellemes szórakoztatást ígér, hanem hasznos ismeretterjesztést is. Bálint Imre, a kiváló közgazdasági író lesz a Csokonai-kör vendége s ő fogja Boszniát föld- és néprajzi, kereskedelmi s ipari szempontból ismertetni. Vonzó előadást szemből-szemb vetített képek teszik majd érdekessé, amely képek a legújabb és legművészebb fülvételek után készültek és amelyek a debreceni villamos gyár pontos vetítő gépén kerülnek bemutatásra. A tanulságos előadás iránt nemcsak a Csokonai-kör tagjai mutatnak nagyobb érdeklődést, hanem képviseltetik magukat a kereskedelmi s iparkamara, a kereskedőtársulat, az ipartestület, számos gyár s ipari vállalat. A felolvasó ülés a Royalban lesz és délután 5 órakor kezdődik.

— **Sorozás Debrecenben.** Debrecen sz. kir. városban a főszorozás ujabban április hó 1., 3., 4., 5., 6. és 7-ik napjaira tűzött ki. Felhívja a katonai és illetékesi ügyosztály azon szülőket, illetve hadköteleseket, akik egyévi önkétsi, lelkeszi, tanítói, öröklött mezőgazdaságbirtokosai vagy tartós szabadságolás iránti igényeiket óhajják érvényesíteni, hogy az iránti kérvényeiket már most nyújtsák be, mert a késedelemről elutasítás származhatik.

— **Az idegenforgalom emelése.** A kassai kereskedelmi és iparkamara az idegenforgalom emelésére nagyobb szabású akciót indított. Erre kétségkívül nagy hivatottságot ad a kamarának a közelében fekvő Tátra-videk, amely idegenforgalom szempontjából még mindig nem eléggé kihasznál kincsünket képezi. A kassai kamara e hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Kassán a kamara székházában értekezletet tart, melynek napirendjében kiváló idegenforgalmi szakértők fognak célszerű javaslatokat előterjeszteni. A kassai kamara a debreceni kamara útján ezután is felhívja az esetleges érdeklődőket, hogy e nagyfontosságú értekezleten részt vegyenek. A résztvételre való jelentkezés a debreceni kamaránál történhetik.

— **Bucsu ünnepély.** A debreceni reform. tanítóképző intézet negyedéves növendékeinek, a képzőintézet többi osztályainak közreműködésével március 11-én és megismételve 13-én délután 5 órakor az intézet nagytermében bucsu-ünnepélyt rendez. Jegyek ára: Ülőhely 1 korona 50 fillér. Állóhely 50 fillér. A hangrészény jövedelme a növendékek tanulmányutazási alapjára fordítatik. — A t. hűblyközönséget kérjük, hogy a kalapjukat a ruhatárba tegyék le.

— **Felolvasás a Hortobágyról.** A hortobágy kérdése eddig inkább a debreceni közönséget foglalkoztatta. Kedden történt meg először, hogy a fővárosban is foglalkoznak ezzel a nagyfontosságú problémával. Balkányi Béla debreceni író tartott előadást a Pikler Gyula elnöklété alatt működő Társadalomtudományi Társaságban a Hortobágy hasznosításáról. A jeles fiatal író érdekesen fejtette ki nézeteit erről a nagyfontosságú kérdésről.

— **Magyar művész pöre Bécsbe.** Felhárító jogtalanságért keres magának igazságot Vadász Miklós, a világhírű fiatal magyar rajzoló a bécsi bíróság előtt. Még tavaly áprilisban történt, hogy Arnot, az ismert bécsi műkereskedő cég megvásárolta Vadász rajzának sokszorosítási jogát. A rajzokat Vadász átadta Arnotnak reprodukálás céljából, de a cég a kiadást mindmáig nem teljesítette. Ebben a rajzok eredetijét visszatartotta és a művész hiába kérte, követelte, nem tudta visszakapni a lapokat. Le is maradt e miatt több kiállításról. Vadász most az Arnot céget rajzai visszaadására és ötvénezer korona kártérítésre pörli.

— **Öngyilkos gazda.** A debreceni ügyészségnek tegnap telefonon jelentették, hogy Kabán öngyilkosság történt. Az életunt Csátré Balázs gazda, aki felakasztotta magát. Csátré valaha gazdag ember volt, de a sors üldözte s nemcsak hogy a vagyonától, hanem a családjától is megfosztotta. E feletti bánatában menekült a másvilágra. Levelet, melyben megmagyarázta volna végzetes tette okát, — nem hagyott hátra.

— **Elvágta a gép a karját.** Tegnap délután a közpórházba egy kegyetlenül megcsontított munkás embert hoztak be. Szörnyű katasztrófáját önmaga okozta Csiszár Jánost, mert így hívják a szerencsétlent. Csiszár a kenyeres tanyán dolgozott. Tegnap délután szecskát vágott. A gépnél nem volt óvatos s így történt, hogy a jobb kezét elrántotta és a kés lemetszette a karját. A súlyosan sérült embert behozták a közpórházba és ápolás alá vették. Felépülésében nem biznak az orvosok, de ha ez a csoda megtörténik, úgy Csiszár örökre koldus marad. A vizsgálatot megindították.

— **Hamis pénz.** Furkó László vasúti őrsparancsnok tegnap a vasúti jegypénztárnál egy hamisított egy koronást kobozott el. A pénztárnál egy vidéki atyafi Négyesi Bertalan akart a rossz pénzen jegyet váltani, de nem sikerült a hamisítványon utadni. Miután az illető igazolta, hogy a hamispénzt kapta, elbocsátották.

— **Megölte a páciensét.** Aradról táviratozák: Florutz Tódor lugozói lakos bement Silingylára, hogy a fogát kihuzassa. Elment Dahner Sándor kuruzslóhoz, aki az egész állkapcsát kiszakította, úgy hogy a szerencsétlen ember rövid szenvedés után meghalt. A csendőrség Dahneret tartóztatta.

— **Gyermekgyilkosság az esküvő előtt.** Albanyban (Newyork állam) tegnap kezdtek tárgyalni egy Merbel nevű özvegyasszony bűnpörét. Január 6-án tartóztatták le, mikor éppen a templomba készült vőlegényével esküvőre. A város környékén levő erdőben mezelenre vetkőztetve megtalálták kis fiának holttestét s mindjárt megállapították, hogy a szerencsétlen gyermek méregtől pusztult el.

Esküvő helyett tömlőcbe vitték az özvegyasszonyt. Töredelmesen bevallotta, hogy az ötéves fiu utójában állott házasságának s leendő férje csak akkor vette volna el, ha elhelyezi a gyermeket, de neki nem volt pénze és az esküvőt már kifizették január 6-ára. Megelőző nap sétálni ment a gyermekkel. Hideg téli éjszaka volt, addig jártak az erdőben, míg a fiu egészen kimerült s vizet kért. Ő ekkor a magával hozott ciánkálit öntötte az elalélt gyermek szájába, aztán levetkőztette s ott hagyta a hóban.

Mikor a vádlott özvegyasszonyt tegnap a tárgyalásra vitték, a feldühödött nép agyon akarta verni.

— **A vivóklub közgyűlése.** A debreceni vivó-klub folyó hó 12-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a klub helyiségében (Dégenfeld-tér 2. sz.) második rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Határozat az előző évről a tisztikarnak a felmentvény megadása tárgyában. 6. Tiszti karnak egy évre leendő megválasztása. 7. Esetleges indítványok. A közgyűlésen az alapszabályok értelmében 3 nappal előzőleg bejelentett indítványok tárgyalhatók.

— **Holtzer, a halottrabló.** A letartóztatott aradi nagykereskedő, Holtzer Mihály tegnap este kétszer is rosszul lett az ügyészségi fogházban. Injekciókat adtak neki s mikor eszméletre tért ezt mondta: — Én nem fogom túlélni ezt a dolgot. Évek óta szívbeteg vagyok, meg fogok fulladni, ha itt maradok. Holcirt ma reggel az ügyészségi kórházba szállították. Az ügyészségi vizsgálat kiderítette, hogy Holtzert éveken keresztül halottrablás miatt másfél-évi börtönre ítélte az aradi törvényszék. Csutak Károly temetkezési vállalkozóval együtt tízezrekkel megkárosította Gerhardt Tauci magánzó örökösét, akikkel elhitette, hogy az elhunyt ötvénezer forintos temetést kívánt magának. Kierőszakolták az örökösöktől, hogy a holttestet Budapestre hozzák és ilyen címen ezreket kaptak az örökösöktől. A Kuria valamivel enyhítette Holtzer büntetését. Az ügyészség kihallgatta Moskovitz Jakab ruha-kereskedőt, aki azt vallotta, hogy Holtzer a Tóthtól kicsalt pénzt részint üzletébe fektette, részint pedig ingatlant vásárolt. Újból kihallgatták erre nézve Holtzert is, aki ismét hangoztatta, hogy a Tóthtal kötött üzletekre ő csak ráfizet és pénzt ruhakereskedésén szerzte, mely az utóbbi években nagyon felendült.

— **Elhunytak.** Balla Róza ref. 2 éves, Varga Viola ref. 2 hónapos, Komlósi Istvánné ref. 30 éves, Viski Etel g. kath. 2 éves, Kaponyás Lajos ref. 1 hónapos, Erdélyi András ref. 21 éves, Székely Istvánné ref. 58 éves, Dubanics László ref. 6 éves, Porcsin Ferenc ref. 44 éves.

— **Nem ámitás?** Hogy ez időszerint a legkitünőbb a dr. Borovszky-féle Borolin háziszser. — Mindenütt kapható.

— **Házat vennék a belvárosban,** a főterhez közel fekvő utcában. Előnyben részesülnek elterhelt házak. Írásbeli részletes ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezte** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezési kölcsönök sűrűsége intéztetnek el.

— **Előnyös kelengye** és új bevásárlási rendszer című könyvecskéket, saját érdekében kérje Kardos László üzletében, Kossut-u. 9 sz.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán Monna-Vanna színmű. Csütörtökön Cigányszerem operett. Pénteken Trilby dráma új betanulással. Szombaton Becstelen dráma újdonság. Vasárnap délután Leányvásár. Este Cigányszerem operett.

Tosca. Zilahyné S. Vilma nagy stílű előkelő művészetében volt alkalma tegnap este gyönyörködni a debreceni közönségnek. Tosca címszerepét énekelte és játszotta olyan művészettel, melyre büszke lehetne bármelyik magyar színpad. Torma Zsiga és Horváth Kálmán érdemelnek még teljes dicséretet, mint akik művészi feladatuknak minden tekintetben megfelelnek.

* **Jótékony nőegylet színházi estélye.** Napnap mellett zajos délutánonként a színház, hol több mint száz apró, nagy műkedvelő próbát tart a „Fehér lilium menyegzője” című látványos előkép csoportozatából a Jótékony nőegylet rendezősége az agilis Frater Erzsébet elnökön felügyelete mellett. A szebbnél-szebb táncok, menetek, előképek csoportozások, indulók, keringők, andanték, most formálódnak ügyes szakavatott kezek vezetése alatt. A ropogós csárdást a mezőkövesdi lakadalmas menet foglalta le. Tarka színes szép kép lesz ez, melynek keretében a híres mezőkövesdi szép népviselet élethű és stilszerű jelmezekben gyönyörködteti a nézőt. Ragyogó lesz a „Tündér ország” is. A sok bájos tündér szebbnél-szebb táncot járnak. Havas Gáborné és Szabó Margit pedig mint tündérek énekelnek igazi művészettel. Meglepően bájos jelenet a Fehér lilium menyegzője című kép, hol a Fehér lilium elé járulnak a pompásnál pompásabb virágok, hogy hódolattal üdvözöljék. Majd vilány fényárban táncba fog az egész vendégsereg. A mese szövege gazdag mimikai és plasztikai szépségben jut kifejezésre. Az est második részében a „Szikra” című szellemes egyfelvonásos kerül színre. — A szereplők Kirchmayer Vilmosné, Magoss Margitka és Olinger Béla meglepő ügyességet és routint árulnak el, úgy hogy összevetve mindent, kiválóan érdekes és sikeres előadásban lesz részünk.

* **Szilassi Etel — nadrágszoknyában.** A Cigányszerem csütörtöki előadásának egyik szenzációja Szilassi Etel új costumje lesz. Ez estén lép fel először Szilassi az immár híressé vált nadrágszoknyában, melyet Párisból hozattak. Szilassit egy kisasszony fogja öltöztetni.

* **Halhatatlan lump.** A szintársulat legközelebbi operett bemutatója Eyslernek a Vándor legény genialis szerzőjének új operettje a Halhatatlan lump lesz. A szép zenéjű operettből a próbák már megkezdődtek. A címszerepet Horváth Kálmán, a fő női szerepet Szilassi Etel játssza.

Haverdáék a kurián.

Szombaton lesz ítélet.

Az esküdtbíróóság, Szabadka és Szeged után Budapesten bűnösnek nyilvánította volt Haverda Mariskát és társait az öreg Haverda Boldizsárné tervszerű meggyilkolásában. Igaznak fogadták el az esküdték, hogy az öreg asszony vagyonához akartak mielőbb jutni s nem úgy áll a dolog, hogy Janossy Aladár csupán a maga elhatározásából lötte agyon Haverda Boldizsárnét, hogy nyomorgó imádoztja örökséget kapjon.

Amint ismeretes, a bíróság valamennyiüket elítélte. Haverda Máriát 12 évi, Janossy Aladárt 10 évi és Vojtha Antalt 8 évi fegyházzal sújtván. Az elítéltek semmisségi panaszszal éltek s ennek a következtetése, hogy pörüket a Kuria tárgyalja. Az ítélettanácsban Vavrik Béla másodelnök elnököl, a közzvádat Baumgarten Izidor dr. koronagyógyász-helyettes

képviseli. Haverda Mariskát pedig a régi védője, Balassa Ármin dr. szegedi ügyvéden kívül még egy kiváló kriminalista, Edvi-Ilés Károly dr. is védi. A másik két vádlottnak Dési Géza dr. és Gál Jenő dr. a védője.

Maguk az elítéltek, kik a gyűjtőfogházban ülnek, nincsenek jelen a tárgyaláson, melyen előadó gyanánt Vajkó Pál kuriai bíró szerepel. A referens délelőtt 10 órakor fogott a bűnpör tényállásának ismertetésébe.

— Haverda Mária — kezdte az előadó, — egy éjjelen azt álmodta, hogy meggyilkolták az édesanyját.

Azután folytatja azon, hogy másnap reggel elmesélte az álmát Jánossy Aladárnak, hozzátéve:

— Ha igaz lenne, 500,000 koronát örökölnék!

Lassan, a bűnpör terjedelmes anyagának minden apró részletére kiterjedően folyik tovább a referálás, melyet az ítélőtánc többi hat tagja nagy figyelemmel kísér. Más hallgató alig is van a teremben, csak még néhány jogászember és hírlapíró.

A legfőbb bíróságot a bűnpör 2—3 napon át fogja foglalkoztatni s itt dől el, megmarad-e a mindhárom vádlottat sújtó ítélet.

Döntés valószínűleg csak szombaton lesz.

TÁVIRATOK.

Külügyminiszter nélkül.

Bécs, március 7. Ferdinánd király tegnapi, schönbrunni kihalgatásáról gróf Aehrenthal közös külügyminiszter és a bolgár követ csak utólag értesült. Az ő közvetítésüket nem is vette igénybe a bolgár király, hanem báró Scheissl kabinetiroda főnök utján kért audienciát Ferencz József királytól.

Bonyodalmak egy rendjel körül.

Róma, március 7. Az olaszok mostani miniszterelnöke Luzzati, nemsokára betölti hivatalba jutásának első esztendejét. Ez a jubileum minden miniszterelnöknel az Annunziata, kifejezetten katolikus rendjel adományozásával jár. A miniszterelnök ezzel a „király unokafivérének“ nevei magát és felesküzik az evangéliumra. Luzzattival azonban baj van, mert ő zsidó. A sajtó már összekapott a dolgon. Az egyik rész azt ajánlja, hogy keresenek módot az eiket megkerülésére, a klerikális lapok pedig kereken ellene vannak Luzzati Szűzmáriás éremmel való kitüntetésének.

Vége a sztrájknak.

Szeged, március 7. A magyar kender-és lenipar részvénytársaság gyárában megszűnt a sztrájk. A vállalat teljesítette a munkások követelését s leszállította a munkaidőt.

Támadás Khuen-Hederváry ellen.

Zágráb, márc. 7. Az országgyűlés ma folytatta a felirati vitát. Kumicic keresztényszocialista hevesen megtámadta gróf Khuen-Hederváry miniszterelnököt, a ki most mint ideiglenes horvát miniszter Horvátország közjogát lábbal tiporja. Első ízben történt, hogy az osztrák képviselőház elismerte a horvát közjogi önállóságot és törvényben dekretálta a horvát állampolgárságot, de gróf Khuen-Hederváry miniszterelnök összefogott Horvátország ellenségeivel és kicsinált dolog, hogy az osztrák urakháza ki fogja küszöbölni a megszavazott törvényjavaslatból ezt a közjogilag helyes kifejezést, a melyért évek óta küzd Horvátország. Gróf Khuen-

Hederváry, mint horvát miniszter is ellensége Horvátországnak. Kormányára iránt tehát nem lehet bizalommal a horvát országgyűlés.

Az angol koronázás új programja.

A koronázás fényes ünnepeinek próbájába György király gyönyörű új pontot illesztett: nagy lakoma lesz százezer londoni szegény gyermek számára. Maga a király kívánta ezt és bizottságot küldött ki a kincstári miniszter elnöklete alatt, hogy rendezze a pompás ebédet. A bizottság tagjai között van Lyons József, a derék emberbarát és a londoni lordmajor is. Ők fogják összeválogatni a százezer szegény gyermeket. A nagy lakoma a kristálypalotában lesz.

Egy híres író halála.

Róma, március 7. Fogazzaro Antonino a híres olasz költő és regényíró, ma reggel öt órakor szülőhelyén, Vicenzában meghalt. A vicenai kórházban tegnap megoperálták, de a műtét fájdalmait sem enyhítette. A katasztrófa pillanatában gyermekei ágya körül voltak. Fogazzaro 1842-ben született és először kisebb lírai költeményeivel tűnt fel. Később regényeket írt, melyeket bizonyosan romantikus miszticizmus jellemez. Verseit Radó Antal fordította magyarra.

Megjósolt bukás.

Grác, március 6. A Grazer Tagespost, amelynek értesülései sokszor beváltak, báró Schönaich kö. ös. hadügyminiszter beszéde kapcsán ezeket írja: Az osztrák delegátusok azzal az erős meggyőződéssel hagyták el Budapestet, hogy a legközelebbi bécsi delegációs ülészakaszon a közös miniszterek közül eggyel is aligha fognak találkozni.

KÖZGAZDÁSÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 7.

A határidőüzlet iránya a javult külföldi tén szilárd volt. A gabonaneműek 5—10 fillérral javultak és a kulisz fedező vásárlásai következtében igen szilárdan zárultak. A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogramonként	
buza apr.	11:20—11:12.
buzamáj.	11:10—11:15.
buza okt.	10:60—10:55.
rozs apr.	7:90—7:95.
rozs okt.	7:80—7:85.
zab apr.	8:50—8:46.
tengeri máj. 1911.	7:30—7:26.
Tengeri juli 1911	5:70—5:66.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 674.75 Magyar hitelrészvény 864.75

Tenyészállat vásár Kisvárdán. A Kisvárdai vidéki gazdakör az évente tartani szokott országos hírv tenyészállat vásárlást ez évben a járványos száj- és körömfájás miatt nem tarthatja meg. Bejelentett elsőrendű nagy tenyészetekből: 164 drb. magyar tenyész bika, 6 drb. nyugati tenyész bika, 94 drb. tenyészkan, 40 drb. továbbá házinyulak és baromfiak. Bővebb felvilágosításokat nyújt a Kisvárdai-vidék gazdakör titkári hivatala — Kisvárdán, — ahonnan kívánatra minden érdeklődősek megküldik a bejelentők név és lakcímét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lopás a vidéken. A debreceni kir. törvényszék előtt tegnap Gali András és Balázs József, továbbá Molnár Mihály állottak vádlottakként. Lopással vádolta őket a kir. ügyész,

mert Püspökladányban László József bérletől többször kukorica csutkát loptak. A loptott holmit eladták Molnár Mihálynak. Tettüket beismerték s a bíróság Gali Andrást és Balázs Józsefet 8—8 napi fogházra, Molnárt pedig egy napi elzárásra ítélte.

§ Tolvaj leányok. Két fiatalkorú bűnös felett itélkezett tegnap a debreceni kir. törvényszék. A vádlottak Ádám Mihály és Török Juliánna voltak. Az volt a bűnök, hogy Kállai Sándor nánási gazdálkodótól tyukokat loptak s azt eladták. A bíróság Ádám Mihályt dorgálásra, Török Julit egy napi fogházra ítélte.

Ingatlanok forgalma.

Kardos László és neje Szabó Róza veszik a debreceni 6148 sztkvben foglalt 1 hold 1417 négyszögöl Sétakerti szőlőt Veres Teréz és társaitól 3000 kor.

Váradai Sándor és neje Óvári Erzsébet veszik a debreceni 6506. sztkvben foglalt 459 négyszögöl Hatva-utcai-kerti szőlőt Zolta Lajostól 2800 kor.

Özv. Nánási Gáborné Gáll Teréz veszi a debreceni 8642 sztkvben foglalt 1 hold 1100 négyszögöl ondódi földet Beicsin Mihályné Zeithammer Máriaától 1650 kor.

Blaskovics Mihály veszi a debreceni 7236 sztkvben foglalt 1700 négyszögöl Postakerti szőlőt Csáky Györgytől 80,000 kor.

Nagy József veszi a debreceni 7840 sztkvben foglalt 300 négyszögöl Tócsókerti szőlőt Tóth Sándor és neje Szabó Juliánától 4900 kor.

Papizsák József és neje Halász Zsófia veszik a debreceni 9050 sztkvben foglalt 300 négyszögöl Vargakerti szőlőt 3500 kor.

Szerkesztői üzenet.

K. Gy. Köszönettel vettém. Köszönöm a jókívánságokat is.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Teljesen megnyugtatta közeledik tehát az ajtóhoz, hogy kinyissa és kimenjen. Lassan, vigyázva, akarja azt tenni, nehogy valaki észre vegye kimentében.

Kerülni akar minden figyelmet; csak gyöngéden nyomja meg a kilincset; aztán hirtelen megrántotta, hogy egyszerre nyíljon ki, csikordulás nélkül.

És nem is csikordult semmi; de kinyitni szintén nem nyit ki semmit.

Még egyszer megkísérelte; erősebben; aztán még egyszer; még többször; mindig erősebb; de az ajtó csak nem akart kinyitni; az ajtó be volt zárva; rázárta azt valaki kívülről.

Nagy, vastag, hideg veritékcsöppek ütöttek ki most Kupecz Mihály homlokán, amidőn tapasztalná, hogy ő most itt a tolvaj kucskokkal zsebében, fogva van.

Bizonyára rálesett valaki, észrevette őt, mikor bejött, vagy mikor kinyitotta, hogy egy kis világosságot beereszen.

Észrevette és aztán idejött az ajtóhoz és látta, mit mivel, mit motozgat a falon, mint találja meg a tolvajkucskokat, mint dugja el azokat zsebébe és mikor már meg találta, mikor már elrejtette, mikor már a kezében van a mód, melyen magát megboszszolja, akkor zárta reá az ajtót, hogy itt lepjék, megtalálják nála a kulcsokat, elvegyék tőle, és gyalázzal halmozzák el, őt, Sztupa Mihályt, a gazdag Sztupa Mihályt, lopáson kapják, a gazdag Sztupa Mihályt, tolvajkucskokat sikkasztott el.

Folytatjuk.

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképezési szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapír- és borítékokat, körleveleket, táblázatok, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN és ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli látképes- és genre Levelező-lapokat.

Legujabb divatu

Levélpapiroh

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirokat és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképezési szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCARÉRT feiel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Ákáczzölőkarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszer

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszer hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és zsábjában** szenvedők, végül **fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtöví háziszer.**

Kapható városunkban a következő czégeknel: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEÜTSCH LAJOS MÁYER JENÓ és BÉLA, MIHALOVITS JENÓ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerertárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében. **1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.**

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**

PALACE SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben **kolozsvári Pongrácz Lajos** esténként hangversenyez.
Elsőrendű magyar és francia konyha.

Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: **Palacehotel, Budapest.**

Lehmann László és Wagner József

Telefon 718.

DEBRECZEN, Zápolya-u. 6.

Telefon 718.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződött vállalkozói tisztelettel kérik a t. háztulajdonosokat, hogy a

Csatornázási és vízvezetési

munkálatok kivitelével őket megbizni sziveskedjenek.

A munkálatokat az egyesület szakbizottsága ellenörzi.

Az árak és fizetési feltételek a legkedvezőbbek, az anyag kitünö.

Terveket és beadványokat vállalkozók díjmentesen készítik el.